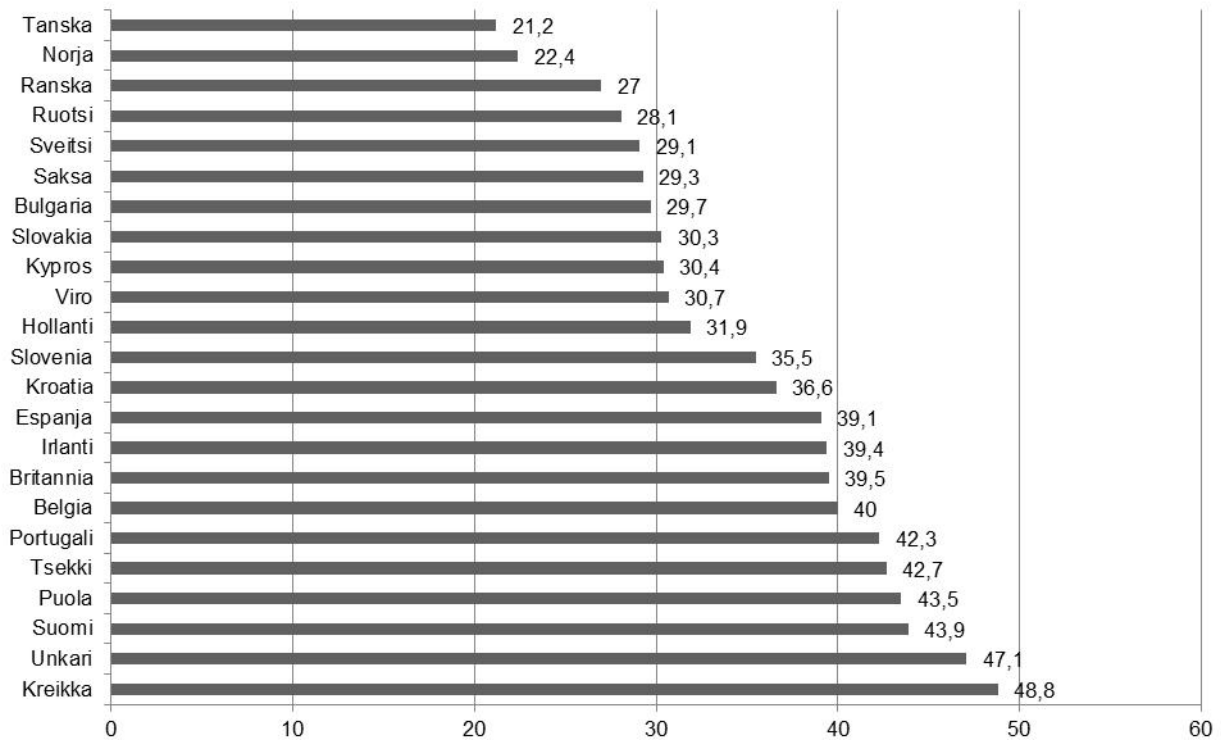

(b) Tutki oheista kuviota. Miten analysoisit kansalaispätevyiden kokemusta Suomessa? (3 p.)

Subjekttiivinen kansalaispätevyys 23:ssa Euroopan maassa: osuus vastaajista, jotka katsovat politikan olevan usein tai säännöllisesti niin monimutkaista, että heidän on vaikea tietää, mistä siinä on kyse. European Social Survey 2008.

VALINTAKOE 6.6.2014

3. Määrittele seuraavat politiikan muutokseen liittyvät trendit. (6 p.)

(a) Hallinnollistuminen

(b) Henkilöityminen

(c) Oikeudellistuminen

(d) Eurooppalaistuminen

(e) Globaaliongelmät

(f) Uudet sodat

Sukunimi _____
(painokirjaimin)
Etunimet _____
(painokirjaimin)
Henkilö-
tunnus _____ - _____
pv kk v Tunnus

VALINTAKOE 6.6.2014

4. Millaisilla teoreettisilla käsitteillä politiikan tutkijat ovat tarkastelleet poliittisen luottamuksen ja poliittisen protestin suhdetta? (4 p.)

5. Kansainvälinen anarkia on yksi kansainvälisen politiikan peruskäsitteistä. Pohdi kansainvälistä anarkiaa, sen teoreettisia lähtökohtia ja seurauksia. (4 p.)

Sukunimi _____
(painokirjaimin)
Etunimet _____
(painokirjaimin)
Henkilö-
tunnus _____ | _____ | _____ | _____ | _____ | _____ |
pv kk v Tunnus

6. Matti ja Maija osallistuvat yliopistossa Euroopan unionin historiaa käsittelevälle kurssille ja innostuvat väittelemään siitä, vaivaako EU:ta merkittävä demokratiavaje vai ei. Matti puolustaa unionin demokratian toimivuutta, Maija kritisoi sitä. Laadi väittely, jossa Matti ja Maija puolustavat näkemyksiään. (5 p.)

Sukunimi _____
(painokirjaimin)
Etunimet _____
(painokirjaimin)
Henkilö-
tunnus _____ - _____
pv kk v Tunnus

VALINTAKOE 6.6.2014

7. Valintakoe kirjassa määritellään ja luokitellaan erilaisia konflikteja. Perustelee miksi menetelmällinen ja käsitteellinen tarkkuus on tärkeää sotien ja konfliktien analysoinnissa ja tehtäessä päätelmiä esimerkiksi niiden lukumäärän vähenemisestä. (6 p.)

Sukunimi _____
(painokirjaimin)
Etunimet _____
(painokirjaimin)
Henkilö-
tunnus _____
pv kk v Tunnus

**POLITIIKAN TUTKIMUKSEN
TUTKINTO-OHJELMAN
VALINTAKOE 6.6.2014**

Pisteet yhteensä _____
(tarkastaja merkitsee)

Aineistokoe

Aineistot (erillisessä liitteessä):

Aineisto 1: Helene Bienvenu, ”Äärioikeiston letkeä kevät piknik”. Voima.fi-sivustolla julkaistu artikkeli 13.05.2014.

Aineisto 2(a): Korkean edustajan Catherine Ashtonin Euroopan unionin puolesta antama julkilausuma Ruandan kansanmurhan alkamisen 20-vuotispäivänä. (Bryssel, 6.4.2014)

Aineisto 2(b): Euroopan unionin neuvosto. Muistio: Neuvoston päätelmät Keski-Afrikan tasavallasta. (Luxemburg, 21.10.2013)

Molemmista aineistoista tehtyihin kysymyksiin on vastattava. Käytä apuna valintakoe kirjaa kysymyksissä annettujen ohjeiden mukaisesti.

Politiikan tutkimuksen tutkinto-ohjelmaan pyrkivien on lisäksi vastattava kysymyksiin valintakoe kirjasta Forsberg & Raunio (toim.): *Politiikan muutos*.

Aineistokokeen maksimipistemäärä on 30 pistettä.

Asetukset ovat koneella valmiina eikä niitä tule muuttaa (fontti Arial, fonttikoko 12 ja riviväli 1,5). Vastauslaatikkoja voi tarvittaessa venyttää. **MUISTA TALLENTAA VASTAUKSESI!**

Kysymykset 1-3 käsittelevät aineistoa 1. Hyödynnä vastauksissasi myös valintakoe kirjaa.

1. Millaisia poliittisen järjestelmän sosiokulttuurisia muutoksia aineisto kuvastaa? (4 p.)

Sukunimi _____
(painokirjaimin)
Etunimet _____
(painokirjaimin)
Henkilö-
tunnus _____|_____|_____|_____|_____|_____|_____|_____|
pv kk v - Tunnus

2. Analysoi Jobbik-puolueen kannattajien poliittista identiteettiä ja pohdi sen suhdetta eurooppalaistumisen prosessiin. (6 p.)

Sukunimi _____
(painokirjaimin)
Etunimet _____
(painokirjaimin)
Henkilö-
tunnus _____|_____|_____|_____|_____|_____|_____|_____|_____|
pv kk v - Tunnus

3. Miten aineisto kuvastaa politiikan henkilöitymistä ja medioitumista? (5 p.)

Sukunimi _____
(painokirjaimin)
Etunimet _____
(painokirjaimin)
Henkilö-
tunnus _____|_____|_____|_____|_____|_____|_____|_____|
pv kk v - Tunnus

VALINTAKOE 6.6.2014

Kysymykset 4-5 käsittelevät aineistoa 2a ja 2b. Hyödynnä vastauksissasi myös valintakoekirjaa.

4. Euroopan unionin korkean edustajan Catherine Ashtonin antamassa julkilausumassa Ruandan kansanmurhan alkamisen 20-vuotispäivänä (aineisto 2a) todetaan, ettemme ”saa koskaan unohtaa, että me kaikki epäonnistuimme uhrien suojelemisessa”. Tällä hetkellä Keski-Afrikan tasavallassa on käynnissä vakava kriisi, ja YK on varoittanut kansanmurhan vaarasta. Euroopan unionin neuvosto antoi viime syksynä Keski-Afrikan tilanteesta muistion (aineisto 2b). Pohdi miten kriisi olisi mahdollista ratkaista rauhanomaisesti. (8 p.)

Sukunimi _____
(painokirjaimin)
Etunimet _____
(painokirjaimin)
Henkilö-
tunnus _____|_____|_____|_____|_____|_____|_____|_____|
pv kk v - Tunnus

VALINTAKOE 6.6.2014

(Vastaustila jatkuu tehtävästä 4)

5. Valintakoe kirjassa keskustellaan Euroopan unionin ulkopolitiikan tavoitteista. Mitä nämä tavoitteet ovat, ja miten ne näkyvät Ashtonin julkilausumassa (aineisto 2a) ja Euroopan unionin neuvoston antamassa muistiossa (aineisto 2b) Keski-Afrikan tasavallan tilanteesta? (7 p.)

Tampereen yliopiston Johtamiskorkeakoulu

Politiikan tutkimuksen tutkinto-ohjelman valintakoe 2014

Vastausten arviointiperusteet

Politiikan tutkimuksen tutkinto-ohjelmassa otettiin tänä vuonna käyttöön uusi valintakoeteos, Tuomas Forsbergin ja Tapio Raunion toimittama ”Politiikan muutos”, joka tarjoaa artikkelimuotoon kirjoitettuja tuoreita näkökulmia politiikan ilmiöiden muutostrendeihin niin kansallisella, eurooppalaisella kuin globaalillakin tasolla. Teos yhdistelee laajasti erilaisia politiikan tutkimuksellisia – valtio-opillisia ja kansainvälispoliittisia – näkökulmia, joiden kattava hallinta on hakijan kannalta haasteellista, ja menestyminen kokeessa on edellyttänyt tarkkaa paneutumista teoksen kaikkiin osa-alueisiin.

Ottaen huomioon, että valintakoeteos on uusi ja kokonaisuutena haastava, on ilahduttavaa huomata, että hakijoiden taso oli tänä vuonna poikkeuksellisen hyvä. Korkeita pisteitä tuli paljon, ja erot hakijoiden välillä muodostuivat pieniksi. Koska arviointi on kohdistunut erittäin korkeatasoiseen joukkoon hakijoita ja pisteerot ovat jääneet pieniksi, tarkastajat ovat joutuneet kiinnittämään aivan erityistä huomiota vastausten *laadukkuuteen*. Laatua on arvioitu kolmen kriteerin avulla: onko kysymys ymmärretty oikein ja vastauksessa pitäytytty tarkasti annetussa kysymyksenasettelussa, pitääkö vastaus sisällään vaaditut sisällölliset elementit, esimerkiksi käsitteiden määrittelyt ja niiden käyttämisen tavalla, joka osoittaa hakijan ymmärtävän niiden merkityksen, ja kuinka hyvin hakija on osannut ilmaista ja argumentoida (perustella loogisesti ja validisti) vastauksensa. Aineistokokeen osalta on arvioitu erityisesti sitä, miten hakija on osannut soveltaa valintakoeteosta aineiston analyysiin, ja kuinka oivaltavasti ja eksplisiittisesti aineistoa hyödyntäen itse analyysi on tehty.

Arvioinnissa ei ole kiinnitetty huomiota pieniin kieliooppi- tai oikeinkirjoitusvirheisiin. Pisteet on annettu vastauksen asiasisällön perusteella, sikäli kuin se on ollut ilmaisultaan ymmärrettävä. Luettavuuden ja johdonmukaisen esittämisen vaatimus korostuu erityisesti 5-7 pisteen essee-tyyppisissä vastauksissa.

On tärkeää huomata, että valintakoevastaus voi olla hyvä tai jopa erinomainen, vaikka se ei olisi saanut täysiä pisteitä. Kokeen tarkastajat ovat halunneet varata korkeimmat pistemäärät erityisen ansiokkaille vastauksille, joiden asiasisältö vastaa tarkasti ja hyvin perustellen annettuun kysymykseen. Monen pisteen esseevastauksissa korkeimmat pisteet edellyttävät myös, että essee on rakennettu loogisesti ja esimerkillisesti argumentoiden.

Alla arviointiperusteet kysymyksittäin.

Kirjakoe

KYSYMYS 1: Kansainvälisen politiikan tutkijan Joseph S. Nyen mukaan käynnissä on ennen näkemätön ”vallan diffuusio”. Mitä kansainvälisessä politiikassa tarkoitetaan vallan diffuusiolla? (2 p.)

Täysiä pisteitä saaneista vastauksista on tuotu esiin, että vallan diffuusio tarkoittaa vallan hajautumista. Kansainvälisessä politiikassa tämä tarkoittaa, että maailma on nopeasti verkottunut, ja esimerkiksi uudet tietoteknologiat ja verkottumisen muodot haastavat valtioiden kyvyn hallita maailmaa. Perinteisestä hierarkkisesta ja kansallisvaltioihin perustuvasta kansainvälisestä järjestelmästä ollaankin monien näkemysten mukaan siirtymässä verkostoituneempaan ja ylikansalliseen maailmaan. Hyvässä vastauksessa tätä kehitystä on pohdittu myös kriittisesti ja tuotu esiin, ettei valtioiden valta-asema ole välttämättä katoamassa minnekään (s. 244). Erittäin ansiokkaassa vastauksessa on pohdittu niin ikään vallan erilaisia muotoja suhteessa sen diffuusioon ja viitattu esimerkiksi Nyen shakkipelivertaukseen, jossa valta on jaettu sotilaalliseen, taloudelliseen ja ylikansallisiin suhteisiin liittyvään valtaan (s. 30 ja 244-245).

(KYSYMYS 2 (a): Tähän ei tarvinnut vastata.)

KYSYMYS 2 (B): Tutki oheista kuviota. Miten analysoisit kansalaispätevyyden kokemusta Suomessa? (3 p.)

Täydet pisteet edellyttävät, että vastauksessa määritellään kansalaispätevyyden käsite (kansalaisen tunne siitä, voiko yksittäisellä poliittisella teolla olla merkitystä poliittisen järjestelmän kannalta, s. 48), tulkitaan kuviota oikein siten, että huomiota kiinnitetään etenkin suomalaisten muihin Pohjoismaihin verrattuna poikkeuksellisen alhaiseen subjektiivisen kansalaispätevyyden kokemukseen (= missä määrin kansalainen kykenee ymmärtämään poliittisia prosesseja ja osallistumaan niihin tehokkaasti, s. 4), ja eritellään tämän kokemuksen syitä viittaamalla esimerkiksi koulutuksen vaikutukseen ja suomalaisten heikkoon EU-tietämykseen.

KYSYMYS 3: Määrittele seuraavat politiikan muutokseen liittyvät trendit. (6 p.)

(a) Hallinnollistuminen (1 p.)

Hallinnon irtautuminen politiikasta (s. 95). Trendi koskee erityisesti kuntia, joissa valtuustot ovat menettäneet (tai luovuttaneet) valtaansa viranhaltijoille ja kunnanhallitukselle. Voidaan myös argumentoida, että hallinnollistuminen viittaa valtiollisen päätöksenteon byrokratisoitumiseen esimerkiksi EU-vaikutteisen lainsäädännön lisääntymisen takia.

(b) Henkilöityminen (1 p.)

Yksittäisten poliitikkojen roolin korostuminen julkisuudessa puolueiden ja kollektiivisten identiteettien kustannuksella erityisesti politiikan medioitumiskehityksen tuloksena (s. 69-72). Täyden pisteen vastaus edellyttää viittausta medioitumiseen.

(c) Oikeudellistuminen (1 p.)

Kaksisuuntainen prosessi, jossa yhtäältä politiikka oikeudellistuu ja oikeus politisoituu. Ensin mainittu tarkoittaa lisääntyviä rajoituksia, joita perustuslailliset näkökohdat ja perusoikeudet asettavat lainsäätäjän poliittiselle harkintavallalle. Jälkimmäinen viittaa poliittisuonteisen harkinta- ja päätösvallan siirtymiseen tuomioistuimille. (S. 96-99)

(d) Eurooppalaistuminen (1 p.)

Eurooppalaistumisella tarkoitetaan prosessia, jossa politiikan painopiste ja sisältö muokkautuvat asteittain niin, että Euroopan unionista tulee osa kansallisen politiikan valmistelun ja päätöksenteon logiikkaa (s.127). Täyden pisteen on saanut myös siitä, jos on osannut tuoda esiin sivuilla 22-23 olleita eurooppalaistumiseen liittyviä seikkoja siten, että niistä on käynyt ilmi hakijan ymmärtäneen, mitä eurooppalaistumisella tarkoitetaan.

(e) Globaaliongelmät (1 p.)

Globaaliongelmät ovat ongelmia, joita hallitsee globaali aspekti, jotka leviävät maasta tai maanosasta toiseen, joihin liittyy maailmanlaajuisen katastrofin uhka ja joiden hallinta vaatii kansainvälistä yhteistyötä (s. 234). Täyden pisteen saadakseen hakijan on lisäksi täytynyt mainita vähintään yksi esimerkki mahdollisesta globaaliongelmasta.

(f) Uudet sodat (1 p.)

Hakija on tuonut esiin, että keskeistä uusille sodille on väkivallan luonteen muuttuminen ja se, että ne eroavat perinteisistä valtioiden välisistä sodista esimerkiksi toimijoidensa, tavoitteidensa, menetelmiensä ja

rahoituksensa suhteen. Lisäksi hakija on viitannut yhteen tai useampaan uusiin sotiin liittyvään piirteeseen, esimerkiksi romahtaneisiin valtioihin tai luonnonvaroista käytävään kilpailuun, ja tuonut esiin, että väkivalta kohdennetaan usein etnisiin ja kulttuurisiin perusteisiin, tai että siviilit ovat usein väkivallan kohteina (s. 191 ja 197).

KYSYMYS 4: Millaisilla teoreettisilla käsitteillä politiikan tutkijat ovat tarkastelleet poliittisen luottamuksen ja poliittisen protestin suhdetta? (4 p.)

Täydet pisteet edellyttävät, että vastauksessa määritellään neljä keskeistä poliittisen luottamuksen ja protestin suhdetta jäsentävää käsitettä ja pohditaan niiden suhdetta: spesifi (erityinen) ja diffuusi (yleistetty) poliittinen luottamus sekä latentti (piilevä) ja manifestinen (näkyvä) poliittinen epäluottamus. Spesifin luottamuksen puute johtaa tyypillisesti manifestiseen protestiin, esimerkiksi oppositiopuolueen äänestämiseen, ja diffuusin luottamuksen puute latenttiin protestiin koko poliittista järjestelmää kohtaan, mikä voi näkyä äänestämättä jättämisinä. (S. 58-60)

KYSYMYS 5: Kansainvälinen anarkia on yksi kansainvälisen politiikan peruskäsitteistä. Pohdi kansainvälistä anarkiaa, sen teoreettisia lähtökohtia ja seurauksia. (4 p.)

Korkeimpia pisteitä saaneissa vastauksissa hakija on määritellyt kansainvälisen anarkian tarkoittavan kansainvälisen järjestelmän nykytilannetta, jossa maailma on jakautunut suvereeneihin kansallisvaltioihin. Suvereniteetillä tarkoitetaan, että valtiot nauttivat omalla alueellaan ylintä päätöksentekovaltaa, eikä niiden yläpuolella ole ylempää auktoriteettia. Tämä tilanne on johtanut pohdintoihin yhteistyön mahdollisuudesta. Hakija on nimennyt realistisen koulukunnan ja viitannut sen kannattajien argumentteihin yhteistyön ongelmiin. Hakija on maininnut turvallisuuskonfliktin yhtenä anarkian seurauksena (s. 235-236). Tätä on pohdittu kriittisesti ja tuotu esiin esimerkiksi institutionalistien ajatukset kansainvälisistä instituutioista ja niiden merkityksestä yhteistyön jatkumiselle muuttuvissa oloissa (s. 242). Todella ansiokkaissa vastauksissa on tuotu esiin myös Alexander Wendtin ajatukset kussakin historiallisessa tilanteessa vallitsevasta anarkian kulttuurista ja nimetty konstruktivistinen koulukunta ja siihen kuuluva näkemys, että myös toimijoiden omilla käsityksillä ja keskenään saavutetuilla jaetuilla ymmärryksillä on merkitystä, jolloin viime kädessä valtiot itse määrittävät, mitä anarkia kussakin tilanteessa tarkoittaa (s. 242-243). Täysiä pisteitä saaneissa vastauksissa hakijat ovat onnistuneet esimerkillisesti käsitteiden käytössä ja tiedon yhdistämisessä eri puolilta valintakoekirjaa niin, että vastauksista käy ilmi hakijoiden ymmärtäneen valintakoekirjan pohjalta kansainvälisen politiikan teorian perusteet.

KYSYMYS 6: Matti ja Maija osallistuvat yliopistossa Euroopan unionin historiaa käsittelevälle kurssille ja innostuvat väittelemään siitä, vaivaako EU:ta merkittävä demokratiavaje vai ei. Matti puolustaa unionin demokratian toimivuutta, Maija kritisoi sitä. Laadi väittely, jossa Matti ja Maija puolustavat näkemyksiään. (5 p.)

Kysymykseen ei ole suoraan oikeaa ja väärää vastausta, vaan arviointi perustuu alussa mainittuun laatukriteeriin. Tässä kysymyksessä laadukkuus tulee esiin erityisesti siinä, onko väittely osattu laatia siten, että väittelijät keskustelevat keskenään toistensa argumentteihin vastaten; argumentteja ei siis pelkästään 'luetella' vaan ne ottavat toisistaan mittaa. Täydet pisteet edellyttävät myös, että vastaaja on ollut tarkkana ja pitäytynyt kysymyksen tehtävänannossa: Matti ja Maija esittävät vain näkökantansa puolustavia argumentteja. Monissa vastauksissa etenkin Mattin suuhun on laitettu perusteluja, jotka eivät sovi tehtävänantoon (vaikka ne mainitaankin valintakoeteoksessa EU:n demokratiavajeesta keskusteltaessa), esimerkiksi tähän tapaan: "Myönnän, että EU:ssa on demokratiavaje, mutta itse asiassa se ei haittaa, koska siten integraatiota on pystytty syventämään. Sitä paitsi EU:ssa ei päätetä kansalaisille tärkeistä asioista." Tämän tyyppinen argumentti ei ole uskottava, kun halutaan väittää demokratian toimivan EU:ssa hyvin. (S. 128-131)

KYSYMYS 7: Valintakoekirjassa määritellään ja luokitellaan erilaisia konflikteja. Perustele miksi menetelmällinen ja käsitteellinen tarkkuus on tärkeää sotien ja konfliktien analysoinnissa ja tehtäessä päätelmiä esimerkiksi niiden lukumäärän vähenemisestä. (6 p.)

Tehtävässä moni hakija jätti vastaamatta varsinaiseen kysymykseen. Vastauksissa tuotiin esiin tilastointiin ja määrittelyyn liittyviä piirteitä, mutta monet hakijat eivät ilmaisseet riittävän eksplisiittisesti, miten nämä piirteet suhteutuvat väitteeseen sotien ja konfliktien lukumäärän vähenemisestä, eikä tätä väitettä tuotu esiin tai pohdittu vastauksissa välttämättä lainkaan.

Korkeita pisteitä saaneissa vastauksissa on selkeästi tuotu esiin väite, jonka mukaan konfliktien ja sotien, erityisesti valtioiden välisten sotien, sekä taistelussa kuolleiden lukumäärä on vähentynyt. Vastauksessa tätä väitettä on osattu purkaa ja kritisoida. Esseessä on määritelty aseellinen konflikti (s.190) ja tuotu esiin Uppsalan konfliktiohjelman aineistojen perusteella saatu tieto, että kansainvälisten konfliktien määrä on laskenut koko maailmassa. Tätä väitettä on pohdittu kirjan antamien tietojen valossa (esimerkiksi s. 192-194). Hakija on myös pohtinut valtioiden sisäisiä konflikteja ja Uppsalan yliopiston tapaa luokitella konflikti sisällissodaksi vasta silloin, kun yli 1000 taistelijaa on kuollut, tuoden ilmi, että tätä pienempiä konflikteja ei luokitella sisällissodaksi, vaikka ne sisältäisivät monia sisällissodan piirteitä. Vastauksessa on lisäksi pohdittu empiirisen aineiston saantiin liittyviä hankaluuksia, eri tutkimusten tapaa määrittellä keskeiset termit eri tavoin ja vaikeudet erotella taistelijat ja siviilit toisistaan. Hakija on huomionnut, että sisällissodan määrittelmä perustuu perinteiseen tapaan ymmärtää sisällissota hallituksen ja kapinallisryhmän välisenä konfliktina (s. 194-197). Hakija on tuonut esiin myös yksipuolisen väkivallan käsitteen ja sen, että vaikka sisällissotien lukumäärä on vähentynyt, ovat yksipuolinen väkivalta ja matalan intensiteetin konfliktit lisääntyneet. Hakija on määritellyt yksipuolisen väkivallan ja pohtinut sen tilastointiin sekä uhrien, erityisesti siviiliuhrien, lukumäärään määrittelyyn liittyviä ongelmia (s. 198-199).

Korkeimmat pisteet edellyttävät, että hakija on tuonut esiin Mary Kaldorin argumentin, jonka mukaan tärkeintä ei ole sotien lukumäärän väheneminen vaan niiden muuttunut luonne (s.201). Väkivallan voi katsoa muuttaneen luonnettaan, jolloin sitä on vaikea analysoida perinteisin käsittein (s.191). Esimerkillisessä esseessä hakija on tuonut esiin uusiin sotiin liittyviä piirteitä (s. 191 ja 197) ja ymmärtänyt, että termi "uudet sodat" olisi nähtävä enemmän tapana tulkita uudenlaisia sotia ja niiden logiikkaa kuin empiirisenä kategoriana (s.197).

Kuten edellä on todettu, vastaukset voivat olla hyviä, vaikka ne eivät olisi saaneet täysiä pisteitä. Kuuden pisteen arvoisessa kysymyksessä korostuu sisällön ohella myös esseen rakenne. Täysiä pisteitä saaneet hakijat ovat osanneet muotoilla ehyen ja loogisesti etenevän esseen, joka muodostaa selkeän argumentin.

Aineistokoe

Kysymykset 1-3 käsittelevät aineistoa 1 (Helene Vienvenu, "Äärioikeiston letkeä kevät piknik", voima.fi-sivustolla julkaistu artikkeli 13.5.2014).

KYSYMYS 1: Millaisia poliittisen järjestelmän sosiokulttuurisia muutoksia aineisto kuvastaa? (4 p.)

Poliittisen järjestelmän sosiokulttuurisilla muutoksilla viitataan uusiin yhteiskunnallisiin jakolinjoihin kuten suhtautumiseen osallistuvaan demokratiaan, yksilönvapauksiin ja elämäntapojen moninaisuuteen, ja näistä kumpuaviin uusiin poliittisiin kiistakysymyksiin kuten maahanmuuttoon ja Euroopan integraatioon (s. 67-69). Poliittisten toimijoiden suhtautuminen näihin kysymyksiin vaihtelee yksilönvapauksia voimakkaasti korostavasta libertariaanisesta asenteesta konservatiivisten arvojen ja ihmisten välisten hierarkioiden varaan rakentuvaan autoritaariseen asenteeseen. Kuten valintakoeteoksessa tuodaan esiin, vakiintuneet puolueet eivät ole osanneet reagoida muutokseen vaan ovat keskittyneet edelleen perinteisiin vasemmistoi- oikeisto -kysymyksiin, mikä on luonut poliittista kysyntää ja tilaa radikaaleille populistipuolueille.

Täydet pisteet edellyttävät sosiokulttuurisen ulottuvuuden määrittelyä ja ymmärtävää soveltamista koko aineistoon – tekstiin, kuviin ja kuvateksteihin – siten, että vastaukseen on poimittu havainnollistavia aineistoesimerkkejä. Vastauksessa voidaan viitata esimerkiksi populistisen Jobbik-puolueen kansallismielisyyteen, joka näkyy yhtäältä kielteisenä, jopa rasistisena suhtautumisena vähemmistöihin ja eurooppalaiseen integraatioon ja toisaalta unkarilaisten traditioiden, kuten vaatteiden ja perinteisten käsitöiden, korostamisena.

KYSYMYS 2: Analysoi Jobbik-puolueen kannattajien poliittista identiteettiä ja pohdi sen suhdetta eurooppalaistumisen prosessiin. (6 p.)

Vastauksesta tulee ilmetä hakijan ymmärtäneen, mitä poliittinen identiteetti tarkoittaa (samastuminen johonkin poliittiseen ideologiaan, arvoihin, puolueeseen ja/tai muuhun poliittiseen toimijaan; eksplisiittistä määritelmää ei tämän käsitteen kohdalla vaadita). Eurooppalaistuminen tulee määritellä (myös tässä, vaikka käsitettä on kysytty jo kirjakokeessa; s. 127); se viittaa politiikan painopistettä ja sisältöä muokkaavaan prosessiin, jossa EU:sta tulee osa kansallisen politiikan valmistelun ja päätöksenteon logiikkaa. Käsitteellä voidaan tarkoittaa myös oikeuksien, vapauksien ja demokratian varaan rakentuvan eurooppalaisen arvopohjan laajentumista ja vaikutuksen kasvua jäsenmaiden politiikassa.

Täydet pisteet edellyttävät, että käsitteitä on osattu soveltaa aineistoon oivaltavasti esimerkkejä hyödyntäen. Jobbikin kannattajien poliittista identiteettiä määrittävät aineiston perusteella etenkin nationalistisuus (johon viittaa esimerkiksi alussa mainitun, kansallispukuun pukeutuneen tytön kansallismielinen ”uskontunnustus”) ja konservatiiviset arvot (perinteiden kunnioittaminen, perhekeskeisyys, yhteisöllisyys). Kannattajien poliittisen identiteetin suhde eurooppalaistumiseen on negatiivisesti rakentuva, toisin sanoen kielteinen suhtautuminen eurooppalaistumiskehitykseen määrittää tai rakentaa sitä, millaisia poliittisia toimijoita he ovat, oman maan etua ja unkarilaista kulttuuria puolustavia patriootteja. Voidaan myös perustellusti argumentoida, kuten monissa vastauksissa on tehty, että koska Jobbikin kannattajakunta on aineiston perusteella varsin kirjavaa ja puolue kiinnostaa varsinkin nuoria, kannattajien poliittinen identiteetti saattaa olla vielä jäsentymätön, ja poliittinen sosialisatio ’jobbiklaiseksi’ on vasta käynnissä.

KYSYMYS 3: Miten aineisto kuvastaa politiikan henkilöitymistä ja medioitumista? (5 p.)

Medioitumisella tarkoitetaan kehityskulkua, jossa mediajulkisuuden toimintatavat alkavat vähitellen hallita poliittista toimintakulttuuria. Henkilöityminen viittaa yksittäisten poliittisten toimijoiden merkityksen ja näkyvyyden kasvuun etenkin politiikan julkisuudessa. Ilmiöt liittyvät toisiinsa: kaupallinen media keskittyy mielellään poliittisiin skandaaleihin ja vahvoihin henkilöihämmöihin; toisaalta poliitikot tarvitsevat medianäkyvyyttä edistääkseen tunnettuuttaan ja puolueensa agenda. (S. 69-72)

Täydet pisteet edellyttävät, että ilmiöt määritellään (jälleen riippumatta siitä, että ne ovat olleet esillä jo kirjakokeessa) ja niiden ilmentymiä poimitaan esiin aineistosta. Esimerkiksi Jobbik-puolueen puheenjohtajaa Gábor Vonaa kuvaillaan tekstissä karismaattiseksi ja suosituksi hahmoksi. Kun politiikka henkilöityy ja medioituu, julkinen huomio keskittyy helposti Vonan kaltaisiin hahmoihin. Medioitumisesta kertoo myös tapa, jolla puolue on hyödyntänyt ”pehmeämpää pr:ää” houkutellakseen uusia kannattajia. Itse ”perhepäivä”, josta artikkeli kertoo, on taitavasti organisoitu ohjelmallinen massatapahtuma, joka niin ikään saa paljon medianäkyvyyttä. Sosiaalisen median taitava hyödyntäminen, johon useissa vastauksissa viitataan, ei sen sijaan välttämättä kuvaa politiikan medioitumista. ”Some” saattaa toimia jopa päinvastoin, poliittisten toimijoiden omaa agenda edistävänä vastavoimana kaupallistuneelle medialle ja sen toimintalogiikalle. Henkilöitymistä ja medioitumista (myös somen merkitystä) voi tulkita aineistosta monella tavalla; arvioinnin kannalta keskeisintä on, että se on osattu tehdä reflektiivisesti, hyvin perustellen ja valintakoeteosta hyödyntäen.

Kysymykset 4-5 käsittelevät aineistoa 2(a) (Korkean edustajan Catherine Ashtonin Euroopan unionin puolesta antama julkilausuma Ruandan kansanmurhan alkamisen 20-vuotispäivänä, Bryssel 6.4.2014) ja aineistoa 2(b) (Euroopan unionin neuvoston muistio Keski-Afrikan tasavallasta, Luxemburg 21.10.2013)

KYSYMYS 4: Euroopan unionin korkean edustajan Catherine Ashtonin antamassa julkilausumassa Ruandan kansanmurhan alkamisen 20-vuotispäivänä (aineisto 2a) todetaan, ettemme "saa koskaan unohtaa, että me kaikki epäonnistuimme uhrien suojelemisessa". Tällä hetkellä Keski-Afrikan tasavallassa on käynnissä vakava kriisi, ja YK on varoittanut kansanmurhan vaarasta. Euroopan unionin neuvosto antoi viime syksynä Keski-Afrikan tilanteesta muistion (aineisto 2b). Pohdi miten kriisi olisi mahdollista ratkaista rauhanomaisesti. (8 p.)

Tehtävä oli yksi kokeen haastavimmista. Tässä kysymyksessä moni hakija ei osannut lähteä purkamaan kysymystä tai tuonut esiin, mitä tarkoitetaan konfliktien rauhanomaisella ratkaisemisella. Hyviä ja täysienkin pisteiden arvoisia vastauksia oli kuitenkin runsaasti.

Hyvässä esseessä on määritelty, mitä tarkoitetaan konfliktinratkaisulla (s. 201-202). Esseessä on pohdittu konfliktinratkaisun muuttunutta luonnetta ja sitä miten perinteiset lähestymistavat pyrkivät siihen, että valtioiden kyky turvata omat intressinsä säilyisivät. Niihin liittyviä mekanismeja ovat olleet esimerkiksi neuvottelut, rauhanturvaaminen ja välitysmenettely. Konfliktien muuttunut luonne edellyttää kuitenkin, että myös konfliktinratkaisumenetelmät muuttuvat. Uusissa lähestymistavoissa keskeistä on myös rauhan edellytysten rakentaminen (s. 202). Korkeita pistemääriä saaneissa vastauksissa on tuotu esiin, että ajatus konfliktien rauhanomaisesta ratkaisemisesta lähtee YK:n peruskirjasta, jossa on lueteltu kolme konfliktien rauhanomaisen ratkaisemisen keinoa: suorat neuvottelut osapuolten välillä, hyvät palvelukset ja sovittelu sekä kolmannen osapuolen välityksellä saavutetut sitovat oikeudelliset ratkaisut (s. 203). Hakija on pohtinut valintakoeteoksessa esitettyä näkemystä, jonka mukaan konfliktinratkaisu on eräänlainen sateenvarjotermi, joka pitää sisällään konfliktien ehkäisemisen, rauhan tekemisen, rauhanrakentamisen ja rauhanturvaamisen (s. 204). Vastauksessa on esitetty, että nykyään ajatellaan konfliktien onnistuneen ratkaisemisen edellyttävän moniulotteista tai moniraiteista lähestymistapaa, sekä "ylhäältä alaspäin" että "alhaalta ylöspäin" tapahtuvaa yhteistyötä ja yhä useammin myös paikallisen asiantuntemuksen hyödyntämistä neuvottelujen osapuolena (s. 204-206). Näiden käsitysten kautta hakija on osannut käydä sujuvaa vuoropuhelua aineiston ja kirjan välillä. Aivan korkeimpia pistemääriä saaneissa vastauksissa hakija on eksplisiittisesti osoittanut, mitä konfliktien rauhanomaisen ratkaisun elementtejä aineistosta löytyy ja soveltanut kirjan käsitteistöä aineistoon.

Kuten muissakin korkeita pistemääriä saaneita esseissä, myös tämän kysymyksen kohdalla on korostunut esseen selkeä jäsentely ja johdonmukaisuus. On ilahduttavaa huomata, että tähän on löytynyt myös luovia ratkaisuja. Joissakin esseissä Keski-Afrikan tasavallan tilannetta ja konfliktin rauhanomaista ratkaisua on pohdittu muun muassa "uusien sotien" näkökulmasta. Jotkut hakijat ovat osanneet soveltaa tehtävään myös valintakoeteoksessa ollutta esimerkkiä Kenian kriisistä ja sen ratkaisusta. Jotta nämä esseet ovat saaneet kaikkein korkeimpia pisteitä, niissä on täytynyt tulla esiin hakijan kyky hallita kriisien rauhanomaisen ratkaisun käsitteistö ja taito hyödyntää aineistoa esimerkillisesti. Keskeistä on ollut, että niissä on perusteltu loogisesti ja validisti, miten valittu näkökulma liittyy konfliktien rauhanomaiseen ratkaisuun.

KYSYMYS 5: Valintakoekirjassa keskustellaan Euroopan unionin ulkopolitiikan tavoitteista. Mitä nämä tavoitteet ovat, ja miten ne näkyvät Ashtonin julkilausumassa (aineisto 2a) ja Euroopan unionin neuvoston antamassa muistiossa (aineisto 2b) Keski-Afrikan tasavallan tilanteesta? (7 p.)

Korkeimmat pisteet saaneissa vastauksissa on tuotu esiin, että Euroopan unionin yhteisen ulkopolitiikan tavoitteet asetettiin v. 2009 voimaan tullessa Lissabonin sopimuksessa. Näitä tavoitteita ovat demokratia, oikeusvaltio, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien yleismaailmallisuus ja jakamattomuus, ihmisarvon

kunnioittaminen, tasa-arvo ja yhteisvastuu sekä YK:n peruskirjan ja kansainvälisen oikeuden noudattaminen. Lisäksi erityisen ansiokkaissa vastauksissa on mainittu muitakin esimerkkejä EU:n yleisen tason tavoitelista (s. 159). Esseessä on pohdittu, mistä EU:n ulkopoliittikan tavoitteet tulevat, ja mainittu ajatus "tavoitteiden ja resurssien kuilusta" (s. 159-160). Vastauksessa on tuotu esiin myös ns. "normatiivisen vallan teesi" ja pohdittu sitä kriittisesti (s. 163). Keskeistä on ollut se, kuinka hyvin ja oivaltavasti hakija on osannut soveltaa listattuja ulkopoliittikan tavoitteita aineistoon. Korkeimpia pisteitä saaneissa vastauksissa aineistosta on osattu poimia useita oivaltavia esimerkkejä, ja keskustelu kirjan ja aineiston välillä on poikkeuksellisen sujuvaa. Hakija on tuonut esiin eksplisiittisesti, mitä tavoitetta mainitut esimerkit ilmentävät. Moni hakija on nostanut aineistosta esiin esimerkkejä, mutta ei ole avannut lukijalle selvästi, miten ne liittyvät Euroopan unionin ulkopoliittikan tavoitteisiin.